

PETR BYL CHLAPEC NA ŽENĚNÍ, KDYŽ MU MÁMA umřela. Říkává se, když si chce Pánbůh hodného blázna udělat, že vezme starému muži ženu. To přísloví se dokázalo na Petrovu otci; zbláznil se a vzal si místo růžence mladou ženu. Ta mu život sladila, takže za rok samou dobrotou umřel. Co byla macecha v domě, neměl Petr utěšené chvíle; ale do služby nechtěl, protože si myslel, aby mu tatík přece něco odkázal, když mu až do smrti věrně sloužiti bude.

Ale ubohý chlapec se zmejlil! Macecha si tatíka dobře obcházet znala, a když starý oči zavřel, shledalo se, že nedostal Petr kromě několika hadrů ani co by za nehet vlezlo. I ten podíl po nebožce matce mu macecha upřela. Když se to Petr dověděl, zmocnila se ho zlost a litost a s chutí byl by macechu zabil. Ale po chvíli si to rozmyslel, vylezl na podnebí, sebral své šaty a složil je do truhly.

Když byl s tím hotov, sepal ruce přes kříž, postavil se před tátovu truhlu a pravil sám k sobě: „Mám si vzít ten svůj podíl anebo nemám? – Ne, nevezmu ho; když mne ta zlá žena o všecko ošidila, ať si i ty hadry schová. Ale jedno jí přece nenechám.“

Přitom otevřel truhlu a vyndal stříbrný prsten s granátem. „Ten mi dala máma a povídala přitom, abych ho dal svému děvčeti. Ó má zlatá mamičko, kdybyste mohla vstát, vy byste koukala na ten pořádek.“

Strčil prsten do kapsy a slzami ho polil, potom uchopil truhlu, snesl ji dolů, tam ji položil na široká ramena, jda zahradou do třetího statku. Selka byla nebožky mámy sestra a ráda ho přijala.

Tu chvíli, když Petr ze statku otcova ušel, vyprovázela macecha dobrého známého. Když přišla a děvečky jí řekly,

že byl Petr doma a že si truhlu odnesl, vylítla na podnebí jako drak a všechno všudy přehlížela. Našla všechno, i tátovy šaty nechal, jen prsten byl z truhly pryč, po kterém sama dychtila.

Chvilku stála plná zlosti, potom se ale ušklíbala, vše uzavřela, ustrojila se a běžela na zámek k panu vrchnímu. Petr jí byl dávno již sůl v očích, jenže se nemohla se žádné strany k němu dostat; nyní šla žalovat, že ji okradl. Nedlouho předtím, než se vdala, sloužila u pana vrchního za děvečku, věděla tedy dobře, jak to chodí. Nejdříve šla k paní, několik slovíček s ní promluvila, paní zase promluvila s pánem, a když vešla k panu vrchnímu do kanceláře, poklepal jí na plné rameno, ptaje se: „No, Dorotko, co děláte, jak se máte?“

„Jak náleží dobře, milostpane, jen kdybych se nemusela s tím nezdárným klukem zlobit,“ odpověděla pětidenní vdova a začala panu vrchnímu své stížnosti přednášet.

Pan vrchní ji jak se sluší a patří vyslechl, vzal šňupec, poklepal jí zase na druhé rameno a odpověděl: „Nemějte žádnou starost, Dorotko, však my mu hlavu napravíme, a nedá-li si ji napravit, máme ještě jiné prostředky, aby zkrotnul.“

Dorotka poděkovala a s plnou důvěrou se do vsi vrátila. To bylo odpoledne a večír přišel biřic pro Petra. Ubohý zůstal, jako by do něho uhodilo, a tetka spráskla rukama nad hlavou, když biřic poroučel, aby s ním tu chvíli na zámek šel, a to dobrovolně, sice že mu položí pouta na nohy.

„Nešťastný chlapče!“ zvolala stará, „cos učinil? Jakou hanbu to na mne uvaluješ?“

„Mlčte, tetko! Jakou hanbu bych na vás uvaloval? Vždyt jsem před žádným ani vody nezkalil.“

„Nadarmo by páni s pouty pro tě neposlali.“

„Kdož ví, co jim napadlo.“

Přítom vtiskl svou tchořovku na hlavu, oblekl šarkový kabát a podal tetce ruku, která tu se sepjatýma rukama stála a plakala.

Petr šel vedle biřice s hlavou sklopenou a pro živý svět by se byl okolo sebe nepodíval. Stud, zlost, litost, všecko to se střídalo v duši jeho a kdyby se byl nestyděl, byl by plakal, až by se byly hory zelenaly. Když ho přivedl biřic na zámek, poručil pan vrchní, aby jej dali do šatlavy, protože dostal hosti a nemá kdy vysléchat. To okamžení se rozkaz vyplnil. Sotva se dvěře za biřicem zavřely, hodil sebou Petr na slámu a hořce plakal – hořceji než o pohřbu vlastní matky. Pozdě na noc usnul, ale celou noc ho děsily strašné sny, v nichž nejstrašlivější osobou zlá macecha byla.

Časně ráno byl předvolán k panu vrchnímu a tam se žaloba přednesla.

„V hrdlo lže, milostpane!“ zkríkl Petr, doslechnuv křivé obžalování macešino. „Prsten je můj, já ho po mámě zdědil, o to druhé věno, co jsem měl dostat, o to o všecko mne připravila. A nyní se opovází říci, že jsem ji okradl! I, aby jí jazyk uschl!“

„Takovou notou zná každý zpívat,“ odpověděl hněvivě pan vrchní. „Pověz, kde máš prsten, a nedělej dlouhé caparty, sice ti dám deset vysázet.“

„Milostpane! neradil bych žádnému, aby se mne křivě dotknul. Zdravé oudy by jistě neodnesl.“

„Ty se opovažuješ mně vzdorovat? Chopte se ho!“

Biřic a ještě jeden chtěli Petra odvést, ale on je tak nerázně od sebe hodil, že daleko odletěli a bezmála by i pana vrchního byli na zem porazili. Pan vrchní běhal po pokoji a biřicové stáli jako dva hafani. Petr měl pěstě zatáté a brzy bledl, brzy červenal. Najednou dostával zmodralý nos pana vrchního svou přirozenou pivoňkovou barvu a nadutá huba se uškříbla. Poručil, aby Petra odvedli, sám sedl ke stolku a psal. Ráno když se přišla macecha ptát, jak to do-

padlo, povídal pan vrchní, že dal Petrovi – bílý kabát.

Zatím vezli Petra svázaného k městu. Ležel jako bez smyslů, a teprv když ho na místo přivezli a odevzdali, viděl, kde je a co se z něho státi má. Odjakživa měl zášť proti vojenskému stavu, a nyní měl být sám vojákem; tu si může každý pomyslit, s jakou chutí šarkový kabát svlékal a vojenský šat oblékal! – A což se mu teprva vnitřnosti kroutily, když ho pan desátník cvičil. – Často skřípal Petr zubami, tiskl prsty do zbraně a panu desátníkovi by se bylo vedlo jako tupým roháčům, kdyby si nebyl vzpomněl na uličku, které se bál co smrti.

Jednoho dne dostal na několik hodin dovolenou, a šel ven do pole. Dávno se necítil tak blaženým jako tu chvíli, shodil se sebe těsný šat, pověsil ho přes rameno a vesele kráčel, jako by šel na posvícení. Na jedné straně šlo šest sekáčů volným krokem po poli jako morová rána a plné klasy skláněly zlaté hlavičky pod ostrými kosami. Druhá strana byla živější. Vprostřed poli stál žebřinový vůz s voly a pacholek, na jehož klobouku se hodná kytka červenala, nakládal na něj mandele, chlapci a děvčata vázali, ta nosila, ona podávala. S každé tváře se pot jen lil, každá měla ruce krvavé a opuchlé od strniště a vedra slunečního, ale nikdo se na to neohlížel, všickni chvílemi vesele zpívali a po poli dováděli.

„Pomáhej Pánbůh!“ pozdravil Petr, když přišel blíže nich.

„Dejž to Pánbůh, pojdte nám na pomoc!“ křičely děvčata.

Petr hodil hbitě kabát na zem a pustil se do práce a přitom si zpíval a děvčata pokoušel. Ty se zprvu divily, ale za malou chvíli s ním zacházely, jako by odjakživa mezi nimi býval. Když byl vůz plný, položily navrch pavuz, jedna vylezla nahoru a pověsila na přední konec věnec z klasů, charpy, koukole a divokého máku, pacholek práskl do

volů, děvčata a chlapci vzali na ramena hrábě, podávadla a jiné náradí, Petr svůj kabát, a zpívající brali se všickni za vozem. Doma povídala čeládka hospodyni, jak jim pan voják pomáhal, a selka mu přinesla hnedle hrnek dobré smetany s chlebem. Petr to milerád přijal, potom dal spánembohem a šel, ale ne k městu, nýbrž k lesu. Slunce bylo již dávno zapadlo, a Petr ještě kráčel, až přišel po půlnoci na vršek, odkud viděl vesnici, v které byl zrozen. Byl rád, že si bude moci oddechnout, neboť na celé cestě ani nezastavil a pořád strachem trnul, jako by ho desátník za krk držel. Ve vesnici ještě všecko spalo, jen štěkot psů a pěni kohoutů rušilo ticho. U tetčina statku skočil Petr přes plot do zahrady, tiše se kradl přes dvůr až ke dveřím. Černý začal vrčet, ale Petr řekl: „Lež, Černý, lež!“ a pes se pokojně položil, neboť poznal hlas bývalého pána, který s ním začasť na poli oběd sdílel.

„Tetko, otevřete!“ šeptal tiše Petr a klepal na okénko.

„Každý dobrý duch chválí Hospodina,“ zajektala tetka a udělala kříž.

„I nekřížujte se a pojdte mně raději otevřít; vždyť já to jsem, váš Petr.“

„Jdeš na dovolenou?“ ptala se stará, když závoru od dělala.

Ale Petr jí neodpověděl a vklouzl do sednice. Tetka šla za ním, vzala s pícky troudník, a když rozkřesala, rozžehla louč a posvítila Petrovi do očí, který po sednici přecházel. Viděla, že je celý uříčený, bez kabátu a bez čepice.

„Chlapče, ty divně vypadáš, copak se to s tebou dělo?“

„Utekl jsem z vojny, protože mne tam trýznili. Věřte, kdybych tam byl déle zůstal, že by mne byli oběsili. Teď mně dejte jen brzo moje šaty, já se převléknu a půjdu dále. Tuten oděv uklidte, aby jej žádný u vás nenašel, kdyby mne tu přece hledali, což se však nestane, protože jsem hodil čepici do řeky, aby mysli, že jsem se utopil.“

„Svatý Jene Nepomucký, čeho se na tobě dočkám!“ Tak se tetka křížovala a šla napřed do srubu, kde měl Petr stát truhlu, potom udělala na krbu ohníček a uvařila chlebovou polívku. V malé chvíli přišel Petr přestrojen v selském šatě a při jídle vypravoval stařeně své nehody. Konečně si posadil široký klobouk na hlavu, do kapsy vzal kus chleba, a rozžehnav se s plačící tetkou, která mu ještě na cestu dva krony přidala, zlehoučka jak přišel, zase odcházel. Pohladil Černého po hřbetě, skočil přes plot, ohlídl se truchlivě na statek zemřelých rodičů, v kterém jedovatá macecha spala, a pak se ubíral do světa službu hledat.

Dokud byl v bližších krajích, neptal se po žádné službě, až přišel dále. Tu se zastaví v jedné vesnici a zamíří do velkého statku. Sedlák stál na záspi, čtvrt bochníku chleba v ruce, kus pomazanky a svačil.

„Pochválen buď Ježíš Kristus, hospodáři!“ pozdravil Petr.

„Až na věky; co bys rád?“ ptal se plnou hubou sedlák.

„Jestli byste nepotřeboval pacholka. Já přišel z vojny a hledám si službu.“

„Vysloužilý voják? Tak mladý? Tys byl asi dobré kvítí, když s tebou ani na vojně obstát nemohli! Ráno aby ležel na sudni chléb, ve stodole karty a za stolem děvče, to mají ti páni nejradší. Já bych musel dělat pacholka, a ty bys dělal hospodáře. Jdi s Pánem Bohem.“

Petr začínal sedlákovi špatné domnění vylouvat, ale ten ho poslal „k čertu“, obrátil se a šel dovnitř. Petrovi tváře jen hořely, jak se styděl, že ho sedlák tak zhaněl, ale co měl říci? V druhé vesnici umínil si, že půjde k správci o službu žádat a že o vojně ani necekne, aby se mu zase tak nevedlo. Přejde k vratům, vezme za kliku, těžké dvěře se otevrou a pronikavý hlas zvonku nad nimi ozve se po celém domě. Z kuchyně vyběhne hospodyně, za ní tři kočky. I ptá se Petra, co chce.

„Chtěl jsem se zeptat pana správce, zdali by nepotřeboval pacholka. Táta mi umřel, na mne se málo dostalo, musím jít sloužit.“

„Zeptám se,“ odpověděla hospodyně a šla do pokoje, kde pan správce s dvěma hostmi v karty hrál.

„Venku je selský chasník a ptá se po službě; zdá se být pořádný hoch. Na druhý týden půjde náš pacholek pryč, myslila jsem, kdybyste s ním ráčil promluvit.“

„Teď mi dala pokoj, ať jde k čertu; alifer!“ odpověděl pan správce, vyhodil kartu a hospodyně se hnala ze dveří. Petr zaslechl správcovu odpověď až venku, i dal sbohem a nevrle dveřmi bouchl. „Již vidím, že nedostanu ve vesnici službu, půjdu raději do města,“ pravil sám k sobě a šel k městu. Ale i ve městě se mu lépe nevedlo, neboť ho poslal i ten nejbohatší kupec k čertu, a ještě mu nadal selských hlupáků.

„Kdybych jen věděl, kudy do pekla, šel bych tam rovnou cestou, a možná že bych dostal u čerta lepší službu než u těch nemilosrdných lidí.“ Tak naříkal Petr v lese na trávníku, kamž si byl celý utrmácen lehl. Krony byly ty tam, co nyní počít? I bylo mu toho již líto, že utekl z vojny. Tu jde kolem pěkně oblečený pán. „Pochválen buď Ježíš Kristus!“ pozdravil Petr a pozdvihl klobouk, ale pán neodpověděl a šel dále, než zase se obrátil a ptal se Petra, co se mu stalo, že se zdá býti smutný a mrzutý.

„Kdož by se nezlobil,“ odpověděl Petr a zvolnička vstával, „vždyť je na světě čím dál tím hůř. Na třech místech jsem prosil o službu, a všude mě poslali k čertu. Věru bych k němu šel, kdybych věděl, kudy tam.“

„A nebál bysi se ho?“ ptal se pán.

„Nebojím se ani celého pekla,“ odpověděl lhostejně Petr.

„Tedy se na mne podívej, já jsem, koho hledáš,“ řekl pán a proměnil se v čerta. Ale Petr sebou ani nehnul a po-

kojně čerta si prohlížel. Nato mu černý povídal, aby šel k němu do služby, že nebude míti mnoho co dělat a že se mu dobře povede, bude-li přitom poslušný, že ho za sedm let pustí a štědře obdaruje. Petr podal čertu ruku, ten ho vzal vpolo, zvedl se s ním do povětří, a než se Petr vzpamatoval, byli v pekle. Tam mu dal čert kožené šaty a vedl ho do jedné síně, kde stály tři kotle, pod nimiž hořelo. I řekl čert Petrovi:

„Tvá práce po celých sedm let bude, pod ty kotle přikládat. Pod první kotel dáš za den čtyry polena, pod druhý kotel dáš osm, pod třetí dáš dvanáct. Jen se měj na pozoru, aby ti oheň nevyhasl, a nikdy se do kotlů nedívej, sice tě bez platu vyženu. Budeš-li ale poslušen mých slov, nebudeš pykat.“

Kdyby to nebylo v pekle, mohl Petr říci, že se má jako v nebi. Jíst a pít měl do sytosti, a práce málo; když chtěl, procházel se po zahradě, když nechtěl, sedl k černým kamarádům a ti povíдали takové kousky, že mohl až smíchem puknout. Pod kotle přikládat nezapomněl a víka odkrýti mu ani nenapadlo. Jedenkrát mu bylo, jako by v kotli něco zabručelo, i běžel k čertům s vyřízenou, ti mu ale odpověděli, že to není jejich starost, a Petr šel zase ke kotli, řka:

„Nu, pro mne, ať se to tam na škvarek spálí, já se tam nepodívám.“

Již se to zdálo být Petrovi hodně dlouho, co ho čert do služby přijal, i ptá se ho jedenkrát, jak dlouho má ještě sloužit.

„Zejtra dojde sedm let, co jsi u mne,“ odpověděl čert. Petr byl rád, neboť se mu poslední čas přece po světě stejskalo. Druhý den nato vejde čert k němu, právě když přikládal, a pravil: „Dnes, Petře, máš vyslouženo; abysi se nemusel s tolika penězi vláčet, vezmi tuten měsíc, kdykoli ho rozevřeš a řekneš: ‚Syp, pytlíčku‘, vysype ti tolik

dukátů, co budeš chtít. Měj se dobře, Petře; myslil jsem, že u nás ještě zůstaneš, neboť na světě beztoho mnoho neužiješ, lidé se tě budou bát, protože jsi se už sedm let nemyl, sedm let vlasy ani nehty nestříhal.“

„Ba na mou věru, na to jsem ani nevzpomněl. Ale toť je pojednou, voda a nůžky všecko spraví. U vás přece nezůstanu.“

„Od té černoty si nepomůžeš, leč bych já ti dal dobrou radu. Prozatím zůstaň jaký jsi a jdi na svět, až budeš chtít, pomohu ti. Kdyby se tě lidé ptali, kdo jsi, řekni, žeš čertův švagr, a nebudeš lhát.“

„Ale poslechni, pane čerte, když jsem ti vše tak pořádně obstaral, mohl bys mně teď povědět, co v těch kotlích vězí.“

„Podívej se tedy,“ řekl čert a odkryl první víko. Petr viděl svou macechu.

„Máš štěstí, že jsem to dříve nevěděl, sice bych byl místo dvanácti čtyry a dvacet polínek přiložil,“ zkřikl Petr zuřivě. V druhém kotli byl pan vrchní, v třetím pan desátník.

„Vidíš,“ pravil čert a přiložil na oheň, „v těchto kotlích se vaří nemilosrdné srdce.“ Nato se Petr s čerty rozloučil, pán ho vzal na záda a donesl opět do lesíka, v kterém před sedmi lety seděl. Když na zem stoupil, otrásl se, strčil měšec do kapsy a šel do blízké vesnice. Ale jakmile přišel k první chalupě, začaly děti křičet, jako by je na nože bral, všecko se to rozutíkalo a volalo: „Táto, mámo, čert, čert!“ Lidé vybíhali z chalup, ale každý hned zase hlavu schoval, křížoval se a dvéře zavíral. Petr zamířil do hospody; hospodský i jeho žena stáli na záspi, když Petr vcházel do vrat. „Spaste duši! to je čert!“ Tak zkřikli oba, chtěli utíkat, ale v strachu a spěchu vrazili jeden do druhého, a oba na zem padli; než se zase sebrali, stál Petr u nich a smál se: „Pít mi dejte!“ poručil a šel do sednice. Ale hospodský se bál jíti za ním; teprva když se trochu vzpamatoval a Petr neustále pít žádal, šel na stáj, kde vázal

pasák seno, a zavolal ho dolů. Dal mu do ruky džbáněk a řekl: „Jiříčku, dones ten džbáněk piva do sednice, sedí tam ošklivě zarostlý člověk, ty se ho ale nemusíš bát.“

Jiříček vzal džbáněk a šel, ale když otevřel dvéře a Petra zhlídl, upustil pivo na zem a dveřmi práskl, až se okna otrásly. „Hloupý kluku!“ řekl zlostně hospodář, „jdi hned kam tě posílám, sice dostaneš výprask a džbáněk ti srazím na mzdě.“ Jiříček byl ubohý sirotek a sloužil hospodskému za stravu a tři zlaté ročně. I natočil třesoucí rukou opět piva, v duchu si vzpomněl na svého patrona a otevřel dvéře.

„Pojď jen, hochu!“ volal ho Petr, „já ti nic neudělám, jsem člověk jako ty.“

Těmi slovy uchlácholen dodal si Jiříček srdce a přikročil až k samému Petru, ale do očí se mu nepodíval a nohy se pod ním třásly jako osika. Petr se ho začal vyptávat, odkud je, u koho slouží a jak se má. Zprvu mu vypravoval Jiříček zajímavým hlasem svůj příběh, ale dál a dál se osmělil, zapomněl, že je u čerta, a bez bázně se na něho díval a povídal. Petr ho litoval, že tolik zkusí, a poručil mu, aby sundal čepičku. Jiříček poslechl a Petr mu ji nasypal plničkou dukátů.

„A co počnu s tolika penězi?“ ptal se Jiřík, neznaje jich velkou cenu.

„Dělej s nimi co chceš,“ odpověděl Petr.

„Já vím co udělám, Kudrnovic a Bartošovic skotákům dám trochu, oni nemají ani boty ani kamizolu na zimu a často se mnou plakávají, to ostatní donesu panu kantorovi. Když mně matka umřela, povídal, že by si mne nechal a naučil mne psát a číst, kdyby jen neměl sám tolik dětí. Teď mu dám všechny ty peníze a on mě naučí číst a psát a já u něho zůstanu. Bude to dost, pane čerte?“

„Nebude-li, přidám ti.“

Jiřík skákal po sednici, a vyběhna ven, všem lidem to

ukazoval. Hospodský a hospodyně a ještě mnoho jiných, když to spatřili a od Jiříka slyšeli, jak s ním čert mluvil a že nemá ohnivý jazyk ani rohy, ulakomili se, dodali si smělosti a šli k čertu o peníze prosit. Ale Petr se k tomu neměl. Zůstal v hospodě přes noc. Sotva usnul, popadl ho někdo za ruku, a když prokoukl, poznal čerta, bývalého pána. „Vstaň a jdi do srubu, hospodský chce zabítí sirotka skrze ty peníze.“

Petr vyskočil, otevřel dvěře a vletěl do srubu, právě když chtěl hospodský do hocha nůž vrazit. Jak se ale ulekl, když viděl Petra před sebou stát.

„Ty hříšníku!“ křičel tento, „připrav se, půjdeš se mnou do pekla, kde se ve žhavém oleji vařit budeš.“

Hospodský omdlel a Petr ho odvlékl do sednice; když přišel k sobě, klekl před Petrem a pro všecko na světě ho prosil, aby mu to odpustil, že se polepší.

Petr ale řekl: „Od té chvíle musíš Jiříka jako vlastního syna chovat; dej ho učit a dobře s ním nakládej. Pakli tak neučiníš, tu chvíli tě do pekla odnesu, neboť znám tvoje myšlenky a v okamžení se octnu u tebe, kdybych byl jakkoliv daleko.“ Hospodský slíbil všecko a také to držel, od té doby byl hodným člověkem a Jiříkovi pravým otcem.

Brzy se dověděl také kníže o Petrovi, že rozdává samé dukáty. I vzkázal mu, aby k němu přišel, ale Petr ho pozval k sobě a ptal se hospodského, co je za člověka.

„I což, náš kníže by nebyl nejhorší, ale má dvě dcery po nebožce první paní, ty rozhazují hrůzu peněz, a chce-li jim vyhovět, musí lid utiskovat, protože je tuze zadlužen. Druhá paní také již umřela a zanechala dceru Angelinu, to je holka, nic jináče než jako anděl, tak libná, tak hodná, že by člověk pro ni do ohně skočil. Té aby se do smrti dobře vedlo, ale ty dvě kdyby chtěl čert vzít.“ Tak řekl hospodský, ale honem se plácl přes hubu, neboť zapomněl, že u něho stojí.

„Nic si z toho nedělej, vždyť já sám čert nejsem, ale jeho švagr.“ Hospodský si ale myslil, že to je skoro jedno.

Když kníže přijel, lekl se, vida ošklivého Petra, přece s ním ale jednal jako s největším pánem, zval ho k sobě do zámku a konečně ho prosil o nějaké peníze. Petr řekl knížeti, že mu dá peněz, co bude chtít, svolí-li, aby si jednu z jeho dcer vybral. Kníže se zamyslel, konečně ale se zeptal, kterou by chtěl?

„Kteroukoliv,“ odpověděl Petr a slíbil, že se přijde na nevěstu podívat.

Kníže byl chytrý, neřekl dcerám ani slova, že peníze dostal, a když se ptaly, jaká to obluda ten čertův švagr a dal-li mu peníze, odpověděl jim takto: „Chcete-li zem udržet a mne šťastného učinit, musí jedna z vás jeho ženou být, jinak peníze nedostanem. Není sice tak ošklivý, a kdyby si vlasy a nehty ostříhal a trochu se umyl, byl by i hezký. Nedobudem-li peněz, tak mne vojsko opustí a lid se vzbouří.“

Starší dvě kněžny se zakohoutily, ústa ohrnuly a pyšně prohodily: „Z nás dvou, otče, si žádná takovou obludu nevezme. My jsme knížecí dcery a nezahodíme se, kdyby i celá zem pojit měla.“

„A co počnu?“

„Otče, když v tom tvoje blaho a blaho celé země záleží, já se obětuji, a Bůh mi síly popřeje.“ Tak řekla tichým hlasem s bledou tváří Angelina, nejmladší dcera.

„Mé dobré dítě!“ pravil kníže a s pláčem políbil dceru svou. Sestry se jí vysmály a uštěpačnými slovy srdce její rozrývaly. „Kdyby to byl přece Lucifer, aspoň bys mohla být kněžnou, ale jeho švagrovou, to nestojí za to.“

Angelina raději odešla, by neslyšela bohaprázdnou rozprávku svých sester. Byly to tak prostopášné dívky, že jim nebylo daleko široko roveň. Druhý den ráno přišel Petr do zámku; když ho starší sestry viděly, byly rády, že

k sňatku nepřivolily, ale Angelina náhle omdlela, a když ji přivedli k sobě, byla bílá a studená jako z mramoru. Kníže ji vedl sám k ženichovi, který si lehce pomyslí, proč se nevěsta tak třese a bledne, i řekl přívětivým hlasem: „Mohu věřit, krásná kněžno, že se vám nelíbím, ale nebojte se mne, však já budu hezčí a milovat vás budu jako oko v hlavě.“

Angelina poslouchala ráda jeho příjemný hlas, ale když se na něho podívat musela, bylo jí, jak by po ní smrt sahala. Petr to dobře pozoroval, a proto se také dlouho nezdržel, dal otcí peníze, mnoho-li jich žádal, umluvil s ním, že bude za osm dní svatba, a pak odkvapil. Ze zámku pospíchal do lesíka a volal, co hrdla měl, na čerta. Ten ho sotva zaslechl, již stál u něho. „Co žádáš, švagře?“ ptal se.

„Abysi mne udělal, jakým jsem byl dříve; co bych z toho měl, že jsi mi pomohl ke knížecí nevěstě, když by nemohla na mne pohledět?“

„Pojď se mnou, švagříčku, za chvíli budeš jako výlupek.“

Chutě se Petr čerta chopil a ten ho odnesl, Bůh sám ví do které země, a postavil ho u malé studánky. „V té studánce se umej a budeš hezčí, než jsi byl kdykoliv předtím.“ Petr skočil do ní celý a vylezl krásný jako panna. „Švagříčku, za ty peníze ti tak neděkuji, jako že jsi mne tak hezkého udělal. Teď mne bude mít Línka ráda.“ Samou blažeností padl čertu okolo krku a oba letěli do velkého města, kde si Petr nakoupil krásného šatstva, kočárů, koní, najal sloužících a jako nějaký princ k nevěstě se vrátil.

Bylo to den před svatbou; nevěsta chodila po pokoji jako stín a se strachem pokukovala, jestli ženich nejede. Sestry byly z okna vyloženy, mluvily bezbožné řeči a čekaly, až věno přiveze. Tu jede celá řada vozů, koňů a lidstva, v čele ale překrásný kočár, v něm sedí skvostně přistrojený mladík. Vyskočí z vozu, běží nahoru, a když vejde do pokoje, vezme Angelinu za ruku a prosí za od-

puštění, že ji tak dlouho trápil a v té příliš ošklivé postavě se jí okazoval. „Ale tím radší tě budu mít, moje Angelinko, protože vím, jak jsi předobrá.“

Že se Angelince hezký ženich líbil a že mu nyní políbení neodepřela, to nemusím ani psát, každý to sám uhodne. Sestry stály u okna jako přimrazené.

Najednou je vzal zezadu někdo vpolo, ony sebou trhly, ohlídly se a viděly mezi sebou čerta. „Jen se nelekejte, nevěsty spanilé, vždyť nejsem žádný poběhlík, jsemť já kníže sám. Co jsem řekl, Petře, že budeš mým švagrem! Vidíš, teď mám za jednu dvě.“ Tak řekl kníže pekelný a zmizel s bezbožnými sestrami.

Petr byl hodným, bohatým knížetem a Angelina byla matkou svým poddaným.